

SPRAWOZDANIE
z działalności Komisji Księgi Stadnej rasy Polski Koń Zimnokrwisty
za lata 2006-2011.

Komisja przez cały okres sprawozdawczy pracowała w składzie:

- Przewodniczący: Wiesław Niewiński
- Członkowie: Wojciech Ganowicz, Jerzy Gawarecki, Marek Morawiec, Andrzej Kopczyk.
- Członkowie-hodowcy z głosem doradczym: Rafał Rojewski, Henryk Strzelecki, Bogdan Gajzlerowicz, Kornacki Andrzej, Ryszard Pietrzak od 2010 roku.

Komisja odbywała po dwa posiedzenia każdego roku. Posiedzenia odbywały się w Biurze PZHK w Warszawie i Stadzie Ogierów w Kętrzynie. Ponadto w posiedzeniach uczestniczyli Kierownicy kilku Związków, na terenie których utrzymywane są w większej liczbie konie zimnokrwiste.

Komisja przez w/w okres wykonywała następujące zadania:

- Po wprowadzeniu w 2006 roku ostatecznej wersji programu hodowlanego koni rasy PKZ Komisja monitorowała realizację zapisów tego programu, a w szczególności:

-uporządkowano zasady i sposób oceny młodych ogierów przed wpisem do księgi:

a) wprowadzono obowiązek oceny młodych ogierów wyłącznie na zorganizowanych wystawach-aukcjach. Główna ocena na aukcjach jesiennych. Jednak w miarę potrzeb można organizować podobne imprezy również wiosną po wcześniejszym uzgodnieniu z PZHK i KKS oraz wyznaczeniu składu Komisji Oceny.

b) wprowadzono konieczność zaliczania wstępnej próby zaprzęgowej. Zgodnie z decyzją Zarządu PZHK wykonującego uchwałę zjazdu, od 2011 istnieje konieczność zdawania takiej próby publicznie podczas aukcji.

c) wprowadzono obowiązek potwierdzania pochodzenia młodych ogierów po obojgu rodzicach, jeżeli matka danego ogiera została wpisana do księgi w 2008 roku lub później. Przy matkach starszych istnieje obowiązek potwierdzenia pochodzenia po ojcu.

- Uzgodniono i wprowadzono zasady dopuszczania ogierów importowanych do krycia klaczy w Polsce. Ogier winien uzyskać minimum 81 punktów bonitacyjnych, w tym za typ 14, kłode 14, ruch 16, kopyta 8. W skład Komisji oceny musi wchodzić minimum dwóch członków KKS. Najwięcej ogierów importowanych uznano w latach 2007-2009. W ostatnich dwóch latach liczba importów znacznie się zmniejszyła.
- Na bieżąco monitorowano wykonywanie obowiązku zdawania zasadniczej próby dzielności dla ogierów starszych oraz przeprowadzania kategoryzacji tych ogierów.
- Corocznie ustalano imienne składy Komisji oceny ogierów na poszczególne aukcje. Przyjęto zasadę, że na najważniejszych aukcjach (Starogard, Mońki, Nowe Jankowice, częściowo Łąck) Komisja pracowała w całym pięcioosobowym składzie, a na pozostałych w 2-3 osobowym. Ponadto każdego roku były delegowane dwie osoby oceniające na wszystkich aukcjach kraju. W latach 2006-2010 były to: Wiesław Niewiński, Jerzy Gawarecki, a w 2011 roku Jerzy Gawarecki i Andrzej Kopczyk.
- Po zakończeniu wystaw-sprzedaży publikowano w Hodowcy i Jeźdźcu artykuły analizujące i podsumowujące poszczególne aukcje i cały rocznik młodych ogierów.
- Opracowano regulaminy oceny oraz zasady organizacji Krajowego Czempionatu młodzieżowego w poszczególnych latach w Kętrzynie. Członkowie KKS pracowali w komisjach oceny.

- W 2011 roku wspólnie ze Związkiem Hodowców Koni Ras Zimnokrwistych zorganizowano w Kętrzynie pierwszy Ogólnopolski Czempionat Ogierów Kryjących. Pozytywny odzew wśród hodowców pozwala mieć nadzieje na organizację kolejnych Czempionatów.
- W 2007 roku wspólnie z PZHK zorganizowano w SO Kętrzyń szkolenie hodowców z oceny koni na wystawach regionalnych. Przeszkolono 9 hodowców. Szkolenie zakończono egzaminem i uprawnieniami do pracy w komisji oceny koni na wystawach regionalnych.
- Na szeregu posiedzeń wypracowywano założenia do programu ochronnego koni w typie sztumskim i sokólskim jak: wzorzec rodowodowy klaczy i ogierów, ocena typu, wymiary, liczba punktów bonitacyjnych itp. Te założenia zostały uwzględnione przy tworzeniu programu ochronnego, a w szczególności jego nowelizacji która obowiązuje od 2010 roku. Zdecydowano o oznaczaniu koni sokólskich i sztumskich w księdze pkz. Ustalono minimalny wiek krycia klaczy oraz wpisu do ksiąg.
- Zaostrzono próg selekcyjny dla młodych ogierów do 79 punktów jako warunek wpisu do księgi. Zasada ta obowiązuje od 2011 roku. Wcześniej od 2009 roku wprowadzono obowiązek mierzenia wszystkich ogierów biorących udział w aukcjach przed oceną na płycie.
- W 2008 roku zorganizowano w SK Nowe Jankowice szkolenie-seminarium dla pracowników Związku z zasad oceny koni zimnokrwistych. Przeszkolono 16 osób w celu ujednoczenia ocen przez pracowników poszczególnych Związków.
- Przez 10-letni okres prowadzono monitoring średnich wymiarów i bonitacji każdego rocznika młodych ogierów prezentowanych na aukcjach. Wśród hodowców istnieje przekonanie, że w Polsce należy hodować konie wyższe, bardziej kalibrowe i cięższe. Takie konie są preferowane na rynku. Poniższa tabela potwierdza tą tendencję chociaż zapewne w mniejszym stopniu niż oczekiwania części hodowców.

Zestawienie średnich wymiarów i bonitacji ogierów na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia.

Rok	Liczba ogierów	Liczba og. zakw. do hodowli	Średnia bonitacja	Średnia 10 najlepszych	Średnie wymiary		
					Wysokość w kłębie	Obwód klatki piersiowej	Obwód nadpęcia
2001	263	243	79,7	80,7	158,1	217,0	26,6
2002	262	245	79,6	80,6	158,9	218,7	26,8
2003	268	262	79,6	81,1	159,3	218,0	27,0
2004	250	237	79,8	81,1	159,4	218,2	27,1
2005	241	234	80,1	81,5	160,5	220,6	27,3
2006	287	283	80,5	81,7	160,5	220,0	27,0
2007	416	389	79,6	81,6	160,0	217,0	27,0
2008	381	320	79,3	81,5	160,8	218,7	27,4
2009	313	287	79,6	81,6	161,0	220,2	27,6
2010	274	257	80,1	81,6	161,3	220,6	27,6
2011	229	207	80,4	81,3	160,5	218,0	27,4

- Na wniosek hodowców przystąpiono do rozmów z przedstawicielami księgi koni ardeńskich z Francji w celu utworzenia działu ardeńskiego w Polsce. Rozmowy prowadzi PZHK. Obecnie są one na ukończeniu. PZHK opracowało zasady wpisu do księgi ardeńskiej w Polsce na co odpowiedzieli i podali swoje warunki przedstawiciele francuscy. Obecnie trwają dalsze negocjacje.
- Rozpatrywano szereg odwołań i pism wpływających od hodowców dotyczących różnych jednostkowych spraw związanych z wpisem koni do ksiąg i innych spraw hodowlanych.

Opracował
Przewodniczący KKS
Wiesław Niewiński